raadsvoorstel

Agendapunt 2022, nr. I-05
Zaaknummer 2033152
Te behandelen door H.J. Tannemaat

Onderwerp: Plan van aanpak wet inburgering 2022

Aan de raad,

Inleiding
Op 1 januari 2022 gaat de nieuwe 'wet inburgering 2021' in. Op 28 januari 2021 is voor deze wet het beleidskader vastgesteld door de gemeenteraad. In het beleidskader werden de volgende speerpunten voor een geslaagde inburgering vastgesteld:
1.Voldoende beheersing van de Nederlandse taal
2.Positieve gezondheid
3.Financiële en digitale zelfredzaamheid
4.Meedoen door betaald werk en duurzame participatie
5.Een integraal weekprogramma

Op 28 november 2019 is door de gemeenteraad daarnaast de bestemmingsreserve nieuwkomers aangehouden waarmee de voorbereiding op de wet kon worden bekostigd. Daarnaast was de reserve bestemd voor de ondertussengroep, inburgeraars die alvast kon worden begeleid in de geest van de nieuwe wet. Tenslotte konden oudkomers met de reserve worden ondersteund met activiteiten, begeleiding op het gebied van financiën en gezondheid.

Voorstel
De bestemmingreserve Nieuwkomers aan te houden tot 1 januari 2026.

Relatie met (huidig) beleid
Momenteel is de Wet inburgering 2013 van kracht; vanaf 1 januari 2022 zal de nieuwe wet inburgering van toepassing zijn. De gemeenteraad heeft het beleidskader voor deze wet op 28 januari 2021 vastgesteld.

Beoogd(e) effect(en)
Voldoende financiële middelen beschikbaar hebben om een goed integraal programma te kunnen opzetten voor de nieuwe inburgeraars en verder te kunnen met de ondersteuning van de ondertussengroep en oudkomers.

Argumenten
1. In de raadsvergadering van 28 november 2019 is een bestemmingsreserve voor nieuwkomers aangehouden tot 1 januari 2022. In 2019 was de verwachting dat de nieuwe wet inburgering zou starten op 1 januari 2021. Door de bestemmingsreserve in te stellen tot 1 januari 2022, hadden we daarmee een jaar extra om de wet goed vorm te geven. Inmiddels is de wet echter nog 2 keer uitgesteld en start deze pas op 1 januari 2022. Door dit uitstel van de wet heeft de gemeente meer tijd nodig om in het voorjaar de processen voor de nieuwe wet goed af te ronden en te kunnen gaan monitoren.

2. De nieuwe wet inburgering is een lerend stelsel. De intentie is echter om na een aantal jaren een prestatiebekostiging toe te voegen aan de wet. Deze gaat vooralsnog in 2026 in werking. Dit houdt in dat gemeentes verantwoordelijk worden voor het tijdig inburgeren van haar inwoners; de financiering wordt dan ook gekoppeld aan een tijdige inburgering. Met het aanhouden van de bestemmingsreserve hebben we de tijd om alle processen goed neer te zetten en vorm te geven in een integraal programma, zodat we goed voorbereid zijn op de prestatiebekostiging.

3. De door de rijksoverheid toegekende middelen voor de wet inburgering 2021 zijn niet dekkend voor een volledig, integraal programma. Het rijk kent geen directe middelen toe voor de ondersteuning op het gebied van gezondheid en digitale vaardigheden. Daarnaast blijkt er onvoldoende budget voor extra activiteiten in de zelfredzaamheidsroute (z-route) (fietsles, bewegen, digitale vaardigheden voor praktisch opgeleiden), waarvan we weten dat deze bijdragen aan een betere participatie.

4. Met het aanhouden van de bestemmingsreserve kunnen we de huidige groep inburgeraars verder ondersteunen in de geest van de nieuwe wet. Dit doen we onder meer door extra trainingen te verzorgen op het gebied van financiën, digitale vaardigheden en gezondheid. Daarnaast investeren we alvast in praktijkgericht leren.

5. Oudkomers in onze gemeente die we graag willen ondersteunen met activiteiten, financiële en gezondheidsvaardigheden hebben we de afgelopen jaren helaas te weinig kunnen ondersteunen; workshops en trainingen zijn vaak uitgesteld vanwege Covid-19. Met het aanhouden van de reserve kunnen we deze groep ook verder ondersteunen.

Financiële aspecten/risico's
De bestemmingsreserve is tot en met 2021 voor nieuwkomers bedoeld. Gevraagd wordt om de reserve van €180.000,- tot 1 januari 2026 beschikbaar te stellen voor de inburgering van nieuwkomers en ondersteuning van de ondertussengroep en oudkomers. Er hoeft dus geen extra budget beschikbaar gesteld te worden

Juridische aspecten/wet- en regelgeving
n.v.t.

Aspecten van duurzaamheid
n.v.t.

Communicatie/betrokkenenparagraaf
In Winterswijk hebben we standaard contact met onze cultuurverbinders. Dit zijn inburgeraars of ex-inburgeraars uit verschillende culturen die in staat zijn een brug te bouwen tussen ons als gemeente en de doelgroep(en). Zo hebben we bijvoorbeeld cultuurverbinders uit Sudan, Syrië en Somalië. Zij staan in direct contact met veel mensen uit de verschillende subdoelgroepen. Belangrijke informatie kunnen zij op die manier aan de doelgroepen doorgeven. De cultuurverbinders geven ons ook input voor beleid, meestal voor de gewenste activiteiten of specifieke gewenste ondersteuning voor de doelgroep. Ook zijn twee cultuurverbinders aanwezig bij een platformoverleg dat we doorgaans tweemaandelijks hebben met allerlei organisaties die werken met statushouders, denk aan het AZC, maatschappelijke begeleiding, het Taalhuis en andere maatschappelijke organisaties. Ten slotte ondersteunen de cultuurverbinders ons ook bij allerlei verschillende activiteiten.
De cultuurverbinders geven aan dat de activiteiten die in het plan van aanpak genoemd staan, erg van belang zijn voor een verdere integratie. Ook hebben ze het belang van ondersteuning op het gebied van financiën, digitale vaardigheden en gezondheid heel duidelijk aangegeven. Ze zien kansen in de nieuwe wet, maar geven ook aan dat het belangrijk is dat er goed maatwerk wordt geboden, met name bij werk.
Naast de input van cultuurverbinders hadden wij in het verleden ook nog een klankbordgroep. In coronatijd bleek het echter lastig deze bij elkaar te krijgen. We gaan hier wel een doorstart aan geven vanaf het voorjaar.

Vervolgprocedure/evaluatie
n.v.t.

Winterswijk, 21 december 2021

Burgemeester en Wethouders van Winterswijk,

De secretaris,

G.W. Goedmakers

de burgemeester,

B.J.J. Bengevoord